

РЕШЕНИЕ

№ 225

гр. Кюстендил, 28.11.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – КЮСТЕНДИЛ в публично заседание на двадесет и седми октомври през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Росица Б. Савова

Членове: Татяна Хр. Костадинова
                  Елисавета Г. Деянчева

при участието на секретаря Вергиния Хр. Бараклийска
като разгледа докладваното от Елисавета Г. Деянчева Въззивно гражданско
дело № 20211500500445 по описа за 2021 година

Производството е по реда на Глава Двадесета „Въззивно обжалване“, чл.258 и сл. от Гражданския процесуален кодекс (ГПК).

Образувано е по въззивна жалба, депозирана от адв. Кр. Р. от КАК, в качеството му на пълномощник на Я. Й. - ответник в първоинстанционното производство, против Решение № 260207/07.05.2021 г., постановено от състав на Районен съд – Дупница (ДРС) по гр. дело № 1895 от описа на съда за 2020 г.

Жалбоподателят смята решението за неправилно, необосновано и постановено при нарушение на съдопроизводствените правила.

Прецизира, че нито един от доводите, развити в отговора на исковата молба и представената писмена защита, не били обсъдени от първоинстанционния съд, в нарушение на разпоредбата на чл.236, ал. 2 от ГПК.

Не били обсъдени и приетите документи и допустимите доказателства, като между решаващите изводи на съда и фактите по делото липсвала връзка.

Необоснован бил и изводът за отсъствие на хипотезата за прекомерност на уговорената неустойка. Смята, че ищцовото дружество може да претендира само връщане на даденото по договора, заедно с разноските за неговото сключване.

Незаконосъобразен бил атакуваният акт и защото неустойка не се следвала при липса на вреда, надвишаваща броеното по дадената сделка, а най-вече в случаите, когато търпящата щети от бездействието си, е пропуснала да защити правата си върху дадена престация.

Сочи още, че върху неустойката не се дължи законна лихва за забава.

В законоустановения срок по чл. 263 от ГПК е постъпил отговор на въззивната жалба от въззиваемата страна „АКОС“ ООД, с който е застъпена тезата, че

въззивната жалба е неоснователна.

Твърди се, че при проверката от три съдебни инстанции не било установено небрежно водене на ревандикационния иск от страна на ищцовото дружество.

Не било вярно също, че незнание за правата на трети лица било заявено едва при повторното разглеждане на делото.

Навеждат се доводи за непълнота на изготвения от първата инстанция доклад по чл. 146 от ГПК в частта досежно разпределителна доказателствена тежест по см. на чл. 188 от ГПК.

Бил доказан и размерът на вредите за купувача с оглед приетите две оценителни експертизи, като стойността на имота била почти три пъти над размера на претендираната неустойка.

Смята още, че е допустимо начисляване на законна лихва върху сумата, претендирана като неустойка и се позовава на съдебна практика в т.см.

Иска отхвърляне на жалбата, депозирана от Я. Й..

На свой ред „АКОС“ ООД също атакува първоинстанционния акт с жалба вх. №266260/2021 г., в частта в която искът на „Акос“ ООД за осъждане на ответника да заплати на ищеца сумата 20 000 лв., предявена като частичен иск от сумата в размер на 24 000 лева, представляваща вреди от неизпълнението на договор за прехвърляне на недвижим имот от 13.04.2006 г., ведно със законната лихва върху претендираната сума, считано от датата на предявяване на иска, е бил оставен без уважение.

Не се споделят изводите на съда, че никоя от страните по договора не била правила изявление за развалянето му, без да се коментира изявлението, че исковата молба представлява изявление в т.см.

Навежда доводи, че в съдебно заседание на 05.03.2021 г. съдът е поискал представителят на дружеството да заяви дали преди образуването на делото е правено изявление за развалянето на договора, като само и единствено липсата на такова е било потвърдено, поради което това обстоятелство е било прието за безспорно. Смята, че наличието на имплицитни изявления за разваляне на договора било прието при предходното разглеждане на делото от всички инстанции, разгледали спора. Нещо повече, част от претенциите на дружеството били приети за основателни с влязло в законна сила съдебно решение, а това предполагало наличие на развален договор. Сочи и че с получаването на исковата молба ответникът бил наясно с изявлението на ищеца за разваляне на договора. Цитира и съдебна практика. Смята, че с доклада си съда не е дал указания в сочения смисъл, ако намирал, че яснота липсва.

При тези доводи смята иска си в посочената част за основателен и желае отмяната на атакувания акт, с който той е бил отхвърлен.

Не ангажира доказателства и не поддържа доказателствени искания.

Тази въззивна жалба също е администрирана надлежно, като ответникът по нея не е депозирал отговор в срока по чл. 263 от ГПК.

Наред с горното е депозирана и Частна жалба с вх. № 267003/2021 г. против Определение от 16.06.2021 г., с което е оставено без уважение искането на Я. Й., заявено чрез адв. Кр. Р., за изменение на решението в частта за разноските, по която жалба отговор не е постъпил в срока по закон.

С Частна жалба вх. № 267554/2021 г. се атакува и Определение на ДРС от 18.08.2021 г., с което е допълнено Определение от 16.06.2021 г., като е оставено без

уважение искането на адв. Кр. Р. за допълване на атакуваното решение в частта за разносните и присъждане на натика по реда на чл. 38 от ЗА.

След подробен анализ на развилите се съдебни производства, съставът на въззивния съд е приел, че въпреки постъпилите уточнения на исквата претенция пред първата инстанция, тя е останала не съвсем ясна, заради което е предоставил възможност на ищеца да я поправи отново, позовавайки се на задължителните указания по прилагането на закона в т.5 от ТР №1/2013 г. на ОСГТК на ВКС, както и разяснения на т.4 на ТР №1/2001 г. на ОСГТК на ВКС.

С допълнителна молба вх. № 1614/2021 г. ищцовото дружество „Акос“ ООД пред въззивния съд е посочило, че частично предявената сума в размер на 20 000 лв., част от общото вземане в размер на 24000 лв., е формирана от следните пера: 9680 лв. – стойността на изградената в имота ограда; 1098 лв. – част от платената по договора цена (3540лв.); 9232 лв. – представляваща разлика между стойността на земята по експертиза – 12772 лв. и платената продажна цена от 3540 лв., изчислена към 02.06.2014 г. – датата на влизане в сила на решението на ВКС по ревандикационния иск. В този смисъл е отправен и петитум.

В срок ответникът Я. Й. е депозирал писмен отговор чрез пълномощника си адв. Кр. Р.. Счита, че стойността на оградата, според прието по делото заключение, била 9068 лв., а не 9680 лв.

Не било ясно кои части от оградата били включени в това остойностяване, а това било необходимо, т.к. част от нея била строена още по времето на ДЗС, респ. не била подобрене, извършено от ищеца. Освен това оградата била построена между два имота, заради което цената ѝ следвало да раздели на две и само половината да се отчете като елемент от стойността на имота през 2006 г., а не като елемент от пазарната му цена към 2014 г.

Сумата от 1098 лв., представляваща част от платена цена пък, се претендирала на две основания – веднъж като част от базата за определяне на неустойката, и веднъж като вече присъдена в двоен размер на продажбената цена. Искането за реституция на част от цената намирало основанието си в иск за връщане на даденото поради неосъществено основание, какъвто иск до сега не бил предявен, а превръщането на цената във вреда било недопустимо.

Досежно сумата от 9232 лв. не възразява.

Навежда доводи и за това, че решението против ответника Й.а вече било в сила, заради което при евентуална основателност на жалбата на ищцовото дружество, би се стигнало до дублиране на вреди.

Заявява и доказателствени искания, които са допуснати от съда във въззивното производство.

В открито съдебно заседание пред въззивната инстанция постъпилите жалби се поддържат.

Съдът, след съвкупна преценка на събраните по делото доказателства и като съобрази предметните предели на въззивното производство, очертани в жалбите, приема за установено от фактическа и правна страна следното:

Въззивните жалби са подадени в срока по чл. 259, ал. 2 от ГПК и чл. 263, ал. 1 от ГПК от надлежно легитимирани страни, срещу подлежащ на обжалване съдебен акт, поради което са процесуално допустими и следва да бъдат разгледани по същество.

Съгласно разпоредбата на чл. 269 от ГПК въззивният съд се произнася служебно

по валидността на решението, а по допустимостта - в обжалваната му част, като по останалите въпроси той е ограничен от посоченото в жалбите. В обхвата на така посочените въззивни предели съдът намира, че решението е постановено в границите на правораздавателната компетентност на съда и от законен състав, поради което се явява валидно. Досежно допустимостта му мотиви ще бъдат изложени по-долу.

Досежно правилността на първоинстанционния съдебен акт и с оглед ограниченията на чл. 269, ал. от ГПК по посочените в жалбите оплаквания въззивният съд намира следното:

По възраженията за допуснати процесуални нарушения:

Съдът приема, че релевантните и допустими възражения на страните, повдигнати надлежно в хода на производството, са били обсъдени от първоинстанционния съд, като нарушение на разпоредбата на чл.236, ал. 2 от ГПК не бе установено. Посочената норма очертава съдържанието на мотивите, като акцентира на пълнотата при оформянето им. В тях съдът е длъжен да изложи само обстоятелства и съображения, въз основа на които е изградил убеждението си.

В случая са изложени фактически и правни изводи за значимите факти и обстоятелства. А дори и да не беше сторил това първостепенният съд, соченото обстоятелство не би обосновало неправилност на решението.

При изложените вече съображения несподелимо е и твърдението, че не били обсъдени и приетите документи и допустимите доказателства, като между решаващите изводи на съда и фактите по делото липсвала връзка.

Досежно доводите за непълнота на изготвения от първата инстанция доклад по чл. 146 от ГПК в частта досежно разпредЕ.та доказателствена тежест по см. на чл. 188 от ЗЗД:

Навеждат се доводи, че в съдебно заседание пред ДРС на 05.03.2021 г. съдът е поискал представителят на дружеството да заяви дали преди образуването на делото е правено изявление за развалянето на договора, като само и единствено липсата на такова е било потвърдено, поради което това обстоятелство е било прието за безспорно. Смята, че наличието на имплицитни изявления за разваляне на договора било прието при предходното разглеждане на делото от всички инстанции, разгледали спора. Нещо повече, част от претенциите на дружеството били приети за основателни с влязло в законна сила съдебно решение, а това предполагало наличие на развален договор. Сочи с получаването на исковата молба ответникът бил наясно с изявлението на ищеца за разваляне на договора. Цитира и съдебна практика. Смята, че с доклада си съда не е дал указания в сочения смисъл, ако намирал, че яснота липсва. Това обаче е без правно значение, доколкото с исковата молба не е било поддържано твърдение, че договорът е бил развален, респ. тече производство по развалянето му, по съдебен ред. Това в конкретния случай е обстоятелство, релевантно за основателността на претенцията по чл. 189 от ЗЗД, като дали всъщност са отправяни изявления за развалянето му по друг начин, не релевантно за спора. Подробни аргументи в тази насока ще бъдат изложени и по-долу.

Вън от това липсва съмнение, че съдебното решение може да е различно за другарите, които в случая са такива по см. на чл. 226, ал. 1 от ГПК, но това, че част от претенциите на дружеството били приети за основателни с влязло в законна сила съдебно решение, а това предполагало наличие на развален договор, е също обстоятелство, което не може да бъде споделено. (допълнителни аргументи в тази насока ще бъдат изложени и по-долу).

При тези доводи въззивният съд приема, че не са налице допуснати процесуални нарушения, които да не са отстранени, вкл. и пред тази инстанция.

Извън посоченото съдът приема, че формираната от първоинстанционния съд фактическа обстановка, както е изложена в мотивите на решението, е пълна, правилна и кореспондираща с доказателствения материал, поради което няма пречка да се позове на нея – арг. от нормата на чл. 272 от ГПК. Въпреки това за пълнота на мотивите следва се отбележи, че действително с доклада по делото е обявено за безспорно сключването на договора за прехвърляне на недвижим имот от 13.04.2006 г., получаването от продавачите на цената по него, наличието на договорна клауза за дължима от продавачите неустойка при условие, че към датата на сключването на договора трети лица са имали права върху продавания имот.

Липсва спор, че с Решение № 115 по гр. дело № 163/2014 г. на I г.о. на ВКС ищецът е осъден да предаде владението на имота, предмет на договора от 13.04.2006 г., както и досежно това, че то е постановено при участието на Явор Й. като трето лице - помагач на страната на „Акос” ООД. Това се установява и от приетите съдебни производства, развили се преди образуването на настоящото производство.

С доклада по делото е обявено за безспорно и обстоятелството, че никоя от страните не е отправяла изявление за разваляне на процесния договор за продажба, като ищецът счита, че договорът е развален по силата на закона.

Относно пазарната стойност на поземлен имот с идентификатор № 68789.250.85, включваща и стойността на построената плътна ограда, са назначени две единични и една тройна съдебно-технически експертизи. Вещото лице Е. Т. е определила справедливата пазарна стойност на имота в размер на 35 084 лв., а вещото лице Л.В. – на 25 770 лв. Видно от заключението на вещите лица по назначената тройна съдебно-техническа и оценителна експертиза, справедливата пазарна стойност на имота възлиза на 21 840 лв.

Свидетелят Й.К. е заявил, че стопанисва съседен на процесния имот и има преки наблюдения във връзка със строежа на процесната ограда, който според него бил завършен в края на 2007 г.

Свидетелят А.М. е поддържал, че през август 2009 г. оградата била завършена, като около нея имало строителни материали и личало, че е довършена скоро.

Във въззивното производство са събрани допълнително гласни доказателствени средства по искане на адв. Кр. Р. – пълномощник на жалбоподателя Я. Й., като повторно бе разпитан свидетелят А.М.. В показанията си той описва имота, който бил прехвърлен на „Акос“ ООД, като изяснява, че оградата е изпълнена с бетонни блокчета в една част, а в друга с бетонни панели, като последните били още от времето на ТКЗС.

Пред въззивната инстанция са приети и заключения на вещите лица С. С. и Н. Г., които установяват размерите на оградата, местоположението ѝ, материалите, от които е изградена, както и стойността на имота, при отчитане на оградата като подобрение.

В този аспект – относно установената фактическа обстановка, липсва и оплакване от страните, поради което ще бъдат разгледани по същество доводите в депозираните въззивни жалби, както СЛЕДВА:

Досежно претенцията с правно основание 189, ал. 1 от ЗЗД:

В тази част с атакуваното съдебно решение бил отхвърлен искът на „АКОС” ООД против Я. Й. за присъждането на сумата 20 000 лв., предявена като частичен иск

от сумата в размер на 24 000 лева, представляваща вреди от неизпълнението на договор за прехвърляне на недвижим имот от 13.04.2006 г., ведно със законната лихва върху претендираната сума, считано от датата на предявяване на иска.

С исковата си молба в посочената част ищецът е изложил твърдения, че е направил ремонти и подобрения в имота, с които се е увеличила неговата стойност, в т.ч. пред въззивната инстанция е уточнил, че сумата от 20 000 лв., предявена като част от общата дължима в размер на 24000 лв., е формирана от 9680 лв. – стойността на изградената в имота ограда; 1098 лв. – част от платената по договора цена (3540лв.); 9232 лв. – представляваща разлика между стойността на земята по експертиза – 12772 лв. и платената продажна цена от 3540 лв., изчислена към 02.06.2014 г. – датата на влизане в сила на решението на ВКС по ревандикационния иск. В този смисъл е отправен и петитум.

С нормата на чл. 189 от ЗЗД законодателят е предвидил възможност, ако продадената вещ принадлежи изцяло на трето лице, купувачът да може да развали продажбата по реда на чл. 87. Именно в този случай продавачът е длъжен да върне на купувача платената цена и да му заплати разноските по договора, както и необходимите и полезни разноски за вещта. За другите вреди продавачът отговаря съгласно общите правила за неизпълнение на задължението.

Така спорът пред настоящата инстанция е по същество и е концентриран най-вече в това дали е съществена предпоставка за уважаване на иска – развален ли е договорът за продажбата на имота, от който ищцовото дружество тук е било отстранено по реда на чл. 108 от ЗС, и в частност дали договорът за продажба на недвижим се разваля по право при евикция. На този въпрос със задължителни за съдилищата указания ВКС прие в Тълкувателно решение №1/2019 г. от 02.07.2021 год., че договорът за прехвърляне на вещни права върху чужд недвижим имот не се разваля по право по силата на влязло в сила решение за съдебно отстранение срещу приобретателя на имота и иск по чл. 87, ал. 3 ЗЗД е допустим.

В тази посока по делото действително не е спорно, че купувачът не е предприел действия за разваляне на договора по реда на чл.87, ал.3 ЗЗД, а с оглед предмета му, такова действие би могло да се извърши само по съдебен ред. И доколкото още в исковата молба не е било поддържано твърдение, че такъв иск е предявен, неотнормо е към предмета на доказване е и не следва да се обсъжда възражението, че в исковата молба се съдържа, или не, имплицитно воля за разваляне на договора, респ. правени ли са изявления в т.см. по друг начин. За несъстоятелна се възприема тезата на жалбоподателя-ищец в противен смисъл. Нещо повече, право на евинцирания купувач е да прецени с оглед неизпълнението на договора от продавача, дали да упражни правото си на разваляне на договора или да уреди отношенията си с продавача по друг начин във връзка със съдебното отстраняване, запазвайки облигационната връзка. Като е избрал да се въздържа от съдебен процес по развалянето на договора, ищецът следва да понесе и последиците от това си процесуално поведение.

Наличието на останалите предпоставки за уважаването на иска не следва да бъдат обсъждани именно с оглед установената липса на съществената и кумулативно необходима предпоставка за това – наличие на развален договор.

До същия правен резултат е достигнал и първостепенният съд, заради което атакуваното съдебно решение, в частта, в която искът с правно основание чл. 189, ал. 1 от ЗЗД е отхвърлен, ще бъде потвърдено.

Досежно претенцията по евентуалния иск с правно основание чл. 92, ал. 1

от 33Д:

При посочения извод за неоснователност на главния иск значим е въпросът **СЛЕДВА ЛИ** да бъде разгледана претенцията по евентуалния иск с правно основание чл. 92, ал. 1 от 33Д, като се изхожда от това, че разглеждането му е поставено в зависимост от изхода на спора по главния иск по чл. 189, ал. 1 от 33Д – *ако той бъде отхвърлен да се разгледа претенцията по чл. 191 от 33Д.*

Значимо в този аспект, с оглед заявените предели на търсената защита, поставени с исковата молба и формираната сила на пресадено досежно ответника Ю. Й.а, е принципното разбиране, че между солидарните длъжници е налице единство в предмета на престацията към кредитора, и той може да иска изпълнение на цялото задължение от когото и да е от тях - чл. 122, ал. 1 33Д. Съгласно чл. 123, ал. 1 33Д действието на изпълнението от един съдължник е в полза на всички солидарни длъжници, като смисълът на нормата е да се прекрати, колкото е възможно по-скоро съС.ието на солидарност, което е обременително за съдължниците.

Именно заради това, въпреки отхвърлянето на главния иск спрямо Я. Й., следва да се отчете обстоятелството, че същият иск – със същата цена и на същото основание, досежно втория ответник – Ю. Й.а, всъщност е уважен изцяло, като решението по в.гр.д. №67/2017 г. на КОС, с което е потвърдено решението на ДРС по гр.д. № 594/2014, с което пък Я. и Ю. Й.и са осъдени да платят на ищеца „Акос“ ООД сумата, предмет на настоящия иск, е обхванато от силата на пресъдено нещо досежно Ю. Й.а. Това следва от общото правило, че решението влиза в сила само между същите страни, за същото искане и на същото основание – спр. чл. 298 ГПК.

Това следва и от положението на другарите – тук солидарни ответници.

Не съществува съмнение, че солидарните длъжници са обикновени, а не необходими такива в съдебния процес в настоящата му хипотазе. Уредено от законодателя е, че солидарната отговорност възниква, само когато е предвидена в закон или в договор (чл. 121 33Д). Законът допуска солидарната отговорност на единия от длъжниците да възникне на самостоятелно основание/източник, наред или след вземането срещу другия (напр. поръчителство, встъпване в дълг, прехвърляне на търговско предприятие). И след като законът предвижда кредиторът да може да иска изпълнението на дълга от когото и да е от солидарните длъжници (вече цитираната норма на чл.122, ал. 1 от 33Д), с насочването на иска срещу ответници, за които ищецът твърди да отговарят за дълга солидарно, се осъществяват изискванията по чл. 215, т. 1 от ГПК, но не и по чл. 215, т. 2 от ГПК. (така Определение № 721 От 22.12.2009 г. по ч. гр. д. № 693/2009 г., на ВКС, ГК, I ГО).

Така се възприема извод, че съдът следва да зачете силата на пресъдено нещо, формирана с постановяването на касационното решение по гр. д. № 4712/2019 г. на ВКС, IV г. о., т.к. то е влязло в сила по отношение на солидарно осъдения ответник Ю. Й.а, и то за цялата искова сума.

Отново ще се прецизира, че в производството по гр.д. № 594/2016 г. на ДРС, съдът е бил сезиран с искова молба на „Акос“, като претенцията е била предявена в условията на субективно съединяване против Я. и Ю. Й.и. С решението по него съдът е присъдил в полза на „АКОС“ ООД, осъждайки двамата ответници Я. и Ю. Й.и, да му платят сумата от 20 000 лева, представляваща вреди от неизпълнението на договор да прехвърляне на недвижим имот на основание чл. 189, ал. 1, изр. 33Д, която сума предявена като частичен иск от сумата в размер на 24 000 лева; сумата в размер на 7 440, 13 лева, представляващи стойността на плодовете, които ищецът в

настоящото производство е осъден да върне – 4 940 лева и разноските по ревандикационния иск, по който е образувано гр.д. № 2/2008г. по описа на РС – Дупница – 2 500, 13 лева, на основание чл. 191 ЗЗД, ведно със законната лихва върху сумите, считано от датата на депозиране на исковата молба в съда - 03.05.2016г. до окончателното изплащане на сумата, като солидарно е осъдил ответниците да я заплатят.

То е обжалвано от ответниците Ю. Й.а (Г.), както и от Я. Й..

С решение на КОС по в.гр.д. № 67/2017 г. постановеното решение по гр.д. № 594/2016 г. на ДРС е потвърдено.

Това въззивно решение е било обжалвано пред ВКС само от ответника Я. Й., респ. по отношение на Ю. Й.а (Г.) е влязло в законна сила с изтичането на срока за неговото обжалване. Или ищецът разполага с надлежно изпълнително основание за исковата сума от 20 000 лева, предявен като частичен от 24 000 лева, на основание чл.189, ал.1 ЗЗД спрямо необжалвания въззивното решение другар Ю. Й.а. При новото разглеждане на делото тя не е участвала в производството, като с процесуалното си поведение пред касационната инстанция е приела риска да бъде обвързана от едно съдебно решение, по което общият с обжалвания обикновен другар – в случая Я. Й., факт е решен различно.

С Решение № 166/02.11.2020 г. по гр. д. № 4712/2019 г. на ВКС, IV г. о., е обезсилено Решение №154/06.06.2019 г. по в.гр.д. №67/2017 г. на ОС – Кюстендил **САМО В ЧАСТТА**, в която е потвърдено решение на Районен съд - Дупница, с което Явор Й. е осъден да заплати сумата 20 000 лева, предявен като частичен от 24 000 лева, на основание чл.189, ал.1 ЗЗД, представляваща вреди от неизпълнение на договор за прехвърляне собствеността върху недвижим имот, като делото в тази част е върнато за ново разглеждане от друг състав на РС – Дупница.

При тези уточнения този състав приема, че не се е сбъднало условието за разглеждането на евентуалния иск, доколкото главният иск всъщност е бил уважен за исковата сума, макар и само по отношение на ответника Ю. Й.а.

И тъй като при евентуално съединяване по почин на ищеца, съдът дължи произнасяне по евентуалния иск, ако отхвърли главния, то евентуалният иск се счита предявен под условие, което има вътрешнопроцесуален характер. ПоС.на и непротиворечива е съдебната практика, че съдът не се произнася по евентуалния иск, ако не се е сбъднало условието, от което зависи разглеждането му, т. е. в случаите на отхвърляне /прекратяване на производството по главния иск. Произнасяйки се по иск, който всъщност не е предявен с оглед на това, че не се е сбъднало вътрешно-процесуалното условие за разглеждането му, първоинстанционният съд е постановил едно недопустимо решение, което подлежи на обезсилване.

По разноските:

Досежно разноските в първата инстанция:

Съгласно чл.81 от ГПК във всеки акт, с който приключва делото в съответната инстанция, съдът се произнася и по искането за разноски. Отговорността за разноски се разпределя в иския процес по правилата на чл. 78 ал. 1 и 3 от ГПК. В случаите, когато по-горната инстанция след обезсилване или отмяна на решение връща делото за ново разглеждане, разноските се присъждат при новото разглеждане, което дава разрешение по съществото на спора.

Ето защо като правна последица от неоснователността на въззивната жалба на

„Акос“ ООД, респ. обезсилването на решението, с което Я. Й. е бил осъден да плати на ищеца исковата сума, което той от своя страна е обжалвал, атакуваното съдебно решение следва да бъде отменено в частта за разноските.

Такива за първата инстанция ще се следват единствено в поза на ответника Й. досежно предмета на разрешения спор. Претендират се такива по списък общо в размер на 1347,60 лв. Доказателства за сторени такива по делото са установени в сочения размер и за всички инстанции, вкл. и за производството пред ВКС на РБ (арг. от чл. 294 ал. 2 от ГПК), и именно те ще бъдат възложени в тежест на ищеца „Акос“ ООД.

Наред с това и доколкото ответникът е бил представляван при условията на предоставена безплатна правна помощ по смисъла на чл.38, ал.1, т.2 от Закона за адвокатурата (ЗА), на основание чл.38, ал.2 от ЗА и при наличието на съответната процесуална предпоставка (чл.78, ал.3 ГПК), адвокатът има право на адвокатско възнаграждение. Размерът му следва да се определи от съда.

В този смисъл се взе предвид, че пред ДРС по гр.д. № 594/2016 г. – на л. 22 от него, е приложен Договор за правна защита и съдействие № 000014578/20.07.2016 г. В него е отразено, че помощта се предоставя по конкретното дело на близък и не е договорено възнаграждение в хипотезата на чл. 38 от ЗА. Ето защо при условията на чл. 38, ал. 2 вр. с ал. 1, т. 2 вр. чл. 7, ал. 2, т. 4 от Наредба № 1/09.07.2004г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения, съобразявайки материалния интерес по делото, съдът намира, че на осъществилия безплатна правна помощ адвокат се следва сумата от 1130 лева. Дължимото възнаграждение съгласно чл. 38, ал. 2 ЗА във връзка с § 2а от ДР на Наредба № 1/2004г. следва да включва и ДДС. В посочения смисъл е и създадената по реда на [чл. 274, ал. 3 ГПК](#) практика на ВКС – определение № 306/06.06.2017 г. по ч. т. д. № 2559/2016г. на ВКС, ТК, II т. о., както и постановеното по реда на [чл. 274, ал. 2 ГПК](#) определение № 490 от 19.09.2017 г. по ч. т. д. № 1082/2016 г. на ВКС, ТК, II т. о. И т.к. в хипотезата на чл. 38, ал. 2 от ЗА възнаграждението се присъжда на процесуалния представител, а не на страната, в чиято полза е разрешен спора, сумата в размер на 1356 лв. с вкл. ДДС ще бъде присъдена в полза на адв. Р..

По разноските във въззивното производство:

При този изход на делото и на основание чл. 78, ал. 3 от ГПК, във връзка с чл. 273 от ГПК жалбоподателят „Акос“ ООД следва да заплати на въззиваемата страна Я. Й. направените разноски пред въззивната инстанция.

Доказателства за сторени такива пред въззивната инстанция са ангажирани от страната в размер на 1112,10 лв. В т.ч. и 30 лв. такси по депозирани части жалби по реда на чл. 248 от ГПК. Разноски по тях обаче, не се дължат на частния жалбоподател, тъй като производството по чл. 248 от ГПК не е самостоятелно производство, а е продължение на делото по повод дължимостта и размера на направените от страните разноски в съответната инстанция. То е способ за защита срещу неправилно присъждане на разноски, чрез допълване на съдебния акт, когато те не са присъдени или чрез неговото изменение, когато са неправилно определени, без да се обжалва по същество съдебния акт. Интересът в това производство е материален, но не и самостоятелен като предмет на защита и не следва да се допуска кумулиране на нови задължения за разноски в процеса относно разноските. Противното ще противоречи на целта на закона, както и на уредбата на института на разноските, уреден в чл. 78 и сл. ГПК. Това разрешение се отнася и до възможността за присъждане на разноски по

подадените частни жалби срещу определения по чл. 248, ал. 3 от ГПК. В тази насока Определение № 437/20.11.2020 г. на ВКС по ч. гр. д. № 3257/2020 г., IV г. о., ГК, Определение № 447/04.11.2020 г. на ВКС по ч. т. д. № 1977/2020 г., II т. о., ТК, Определение № 60/31.01.2020 г. на ВКС по ч. гр. № 11/2020 г., III го. ГК, и други.

Поради изложеното в тежест на жалбоподателя „Акос“ ще бъде възложена само сумата от 1082,10 лв.

Иска се и определяне на възнаграждение за предоставената от адв. Р. безплатна правна помощ и на тази инстанция на основание чл. 38, ал. 2 от ЗА.

В хода на въззивното производство насрещната страна не е въвела възражение за липса на предпоставките за договаряне на безплатна правна помощ, нито е представила доказателства, опровергаващи основанието по чл. 38, ал. 1, т. 3 ЗА. Заради това и предвид изхода по спора пред въззивната инстанция в полза на адвоката-процесуален представител на ответника Й., следва да се присъди адвокатско възнаграждение в размер на 1 356 лв. с вкл. ДДС - за оказаната на въззиваемия безплатна правна помощ за въззивното производство, съгласно чл. 7, ал. 2, т. 4 от Наредба № 1 за минималните размери на адвокатските възнаграждения.

Иска се определяне на възнаграждение за защита по дело с оглед на проведените повече от две съдебни заседания – чл. 7, ал. 9 от Наредбата за минималните размери на адвокатските възнаграждения. По своята същина това възнаграждение представлява премия за оказана от представителя защита по дело, провело се при повече от обичайния брой открити съдебни заседания. В случая видно от материалите по делото са проведени четири съдебни заседания. В първото заседание не са извършвани процесуални действия и представител на въззивника Й. не се е явил, като по негово искане делото е било отложено. В следващите три съдебни заседания адв. Р. е присъствал, но в проведеното на 07.07.2022 г. практически процесуални действия също не са били извършвани поради неизготвянето на заключения от вещите лица. Така се налага извод, че завишението по ал. 9 на чл. 7 от Наредба № 1 за минималните размери на адвокатските възнаграждения, не следва да се прилага за осъщественото представителство пред въззивната инстанция.

Завишението по чл. 7, ал. 9 от Наредбата за минималните размери на адвокатските възнаграждения не следва и за разглеждането пред първата инстанция, т.к. в производството пред ДРС по гр.д. № 516/2016 г. са проведени само две съдебни заседания, а при новото разглеждане, след връщането на делото от ВКС, е проведено едно съдебно заседание.

По частна жалба с вх. № 267003/2021 г.:

Жалбата е депозирана против Определение от 16.06.2021 г., с което е оставено без уважение искането на Я. Й., заявено чрез адв. Кр. Р., за изменение на решението в частта за разносните, по която жалба отговор не е постъпил в срока по закон.

С атакувания акт първостепенният съд е приел, че разноски в полза на Я. Й. не се следват.

С оглед възприетия изход от спора пред настоящата инстанция този акт се явява неправилен, заради което жалбата ще бъде уважена.

По Частна жалба вх. № 267554/2021 г.:

С посочената жалба се атакува и Определение на ДРС от 18.08.2021 г., с което е допълнено Определение от 16.06.2021 г., като е оставено без уважение искането на адв. Кр. Р. за допълване на атакуваното решение в частта за разносните и присъждане на

такива по реда на чл. 38 от ЗА. То също се явява неправилно с оглед изхода на спора и ще бъде отменено.

По обжалваемостта:

Настоящото съдебно решение подлежи на касационен контрол при условията на чл. 280, ал. 1 от ГПК в едномесечен срок от съобщаването му на страните.

Водим от изложението, съдът

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА Решение № 260207/07.05.2021 г., постановено от състав на Районен съд – Дупница (ДРС) по гр. дело № 1895 от описа на съда за 2020 г., в частта, в която е ОТХВЪРЛЕН искът на „АКОС” ООД, ЕИК ***, със седалище и адрес на управление гр. Дупница, ул. „****“ № 3, представлявано от управителя Т.А. С. срещу Я. Г. Й., с ЕГН *****, с адрес гр. Дупница, ул. „****“ № 3, вх. В, ет. 3, за осъждане на ответника да заплати на ищеца сумата 20 000 лв., предявена като частичен иск от сумата в размер на 24 000 лева, представляваща вреди от неизпълнението на договор за прехвърляне на недвижим имот от 13.04.2006 г., в т.ч. 9680 лв. – стойността на изградената в имота ограда; 1098 лв. – част от платената по договора цена (3540лв.); 9232 лв. – представляваща разлика между стойността на земята по експертиза – 12772 лв. и платената продажна цена от 3540 лв., изчислена към 02.06.2014 г. – датата на влизане в сила на решението на ВКС по ревандикационния иск, ведно със законната лихва върху претендираната сума, считано от датата на предявяване на иска, *(КОЯТО СУМА при първото разглеждане на делото с решение по гр.д. № 594/2016 г. на ДРС, ответникът Я. Й. е бил осъден да заплати на ищеца при условията на солидарност с Ю. Й.а, което решение е било потвърдено с решение по в.гр.д.№ 67/2017 г. на КОС, последното обезсилено с решение по к.гр.д. № 4712/2019 г. на ВКС само по отношение на жалбоподателя Й. и върнато за ново разглеждане от друг състав на ДРС в тази част, като по отношение на ответника Й.а е формирана сила на пресъдено нещо, т.к. в останалата част решението на въззивния съд по в.гр.д. № 67/2017 г. е влязло в сила като необжалвано).*

ОБЕЗСИЛВА Решение № 260207/07.05.2021 г., постановено от състав на Районен съд – Дупница (ДРС) по гр. дело № 1895 от описа на съда за 2020 г., в частта, в която Я. Г. Й., с ЕГН *****, с адрес гр. Дупница, ул. „****“ № 3, вх. В, ет. 3, е осъден да заплати на „АКОС” ООД, ЕИК ***, със седалище и адрес на управление гр. Дупница, ул. „****“ № 3, представлявано от управителя Т.А. С., за неизпълнение на договора от 13.04.2006 г. между тях за прехвърляне на недвижим имот неустойка по т.IV от договора сума в размер на 7 080,00 лева (седем хиляди и осемдесет лева и нула стотинки), ведно със законната лихва върху претендираната сума, считано от датата на предявяване на иска – 03.05.2016 г., до окончателното изплащане, като постановено по иск, който е бил предявен като евентуален, а условието за разглеждането му не се е сбъднало.

ОТМЕНЯВА Определение от 16.06.2021 г., с което е оставено без уважение искането на Я. Й., заявено чрез адв. Кр. Р., за изменение на решението в частта за разноските, **както и** Определение на ДРС от 18.08.2021 г., с което е допълнено Определение от 16.06.2021 г., като е оставено без уважение искането на адв. Кр. Р. за допълване на атакуваното решение в частта за разноските и присъждане на такива по реда на чл. 38 от ЗА.

ОСЪЖДА „АКОС” ООД, ЕИК ***, със седалище и адрес на управление гр. Дупница, ул. „***“ № 3, представлявано от управителя Т.А. С., **ДА ЗАПЛАТИ** на Я. Г. Й., с ЕГН *****, с адрес гр. Дупница, ул. „***“ № 3, вх. В, ет. 3, разноси по водене на делото в общ размер на **2429,70** лв. (две хиляди четиристотин двадесет и девет лева и седемдесет стотинки), в т.ч. 1347,60 лв. за първата инстанция, вкл. и сторените такива при предхождатото го въззивно и касационно обжалване, както и 1082,10 лв. сторени пред настоящия съд.

ОСЪЖДА „АКОС” ООД, ЕИК ***, със седалище и адрес на управление гр. Дупница, ул. „***“ № 3, представлявано от управителя Т.А. С., **ДА ЗАПЛАТИ** на адвокат К. П. Р., адвокат при Адвокатска колегия – Кюстендил, с личен № *****, с адрес на упражняване на дейността 2500, гр. Кюстендил, ул. „***“ № 4, ет. 2, на основание чл. 38, ал. 2 от Закона за адвокатурата сумата от **2712,00** лв. (две хиляди седемстотин и дванадесет лева и нула стотинки) с вкл. ДДС, представляваща адвокатско възнаграждение за оказана безплатна правна помощ на ответника Я. Й. пред първата и въззивната инстанции.

Решението подлежи на касационно обжалване в едномесечен срок от съобщаването му пред Върховен касационен съд на Република България.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____